

Cent anys de besos (I)

Claudio Klynhout

Una mirada en aquest any de celebració centenària pel cine ens obliga a recordar les escenes de besos; les més esperades pel públic; aquelles que vàrem veure camuflades entre una mescla de pudor i anheli, amagat per la penombra de les sales. Escenes que ennuegaven les gargamelles dels adults, provocaven siulos i potadetes dels al·lots, i les manyagueries de les parelles en ple paroxisme emocional. El cine ens ha ensenyat a besar, i en ell ens hem besat amb els grans mites del cel·luloide. Sospirs continguts, exhalacions i anhels, que amaguen de l'altra banda de la càmera apassionants anècdotes.

BESOS AMB ALÈ

Qui sospitaria, per exemple, que Clark Gable s'excedia en les seves escenes de besos amb Vivien Leigh, la qual, per limitar l'assetjament i els compulsius arrabataments, es defensava de Clark i atipant-se d'alls que fins i tot repel·lien la presència dels insectes dels platós. Clark Gable, un individu amb aspecte desvergonyat, ha protagonitzat, a pesar de l'animadversió de Leigh, les escenes de besos més arrolladores dels astres masculins. El seu palmarès supera la xifra de trenta-cinc primeres actrius a les quals ha besat apassionadament amb aquella actitud de rude ianqui i dels seus encisadors atributs físics. El «tosc granger embolicat en un cos d'àngel», com el va definir un articulista del «Vanity», que es vanta d'haver besat deesses com Joan Crawford, Myrna Loy, Yvonne de Carlo, Ava Gardner, Jean Harlow, Grace Kelly, Hedy Lamarr, Carole Lombard, Sophia Loren, Marilyn Monroe, Jane Russell, Lana Turner, Barbara Stanwick i així fins a més de trenta-cinc.

BESOS QUE LLEVEN L'ALÈ

Greta Garbo es mereix un capítol destacat entre les grans besadores, ho feia com ningú i millor que ningú. «La divina», a pesar dels morbosos rumors sobre el seu rebuig de l'heterosexualitat, té un lloc privilegiat en les escenes que varen tallar l'alè dels espectadors. La seva aurèola no s'ha vist entelada en els seus treballs, com *Cristina de Suecia*, *Mata-Hari*, *Susan Lenox* i *The kiss*, entre altres títols. Garbo va encisar en tota la seva filmografia, fos amb el galant que fos, Clark Gable, John Gilbert, Lew Ayres, Robert Taylor, Ramon Novarro, Erich von Stroheim... ella sempre estava sensacional.

Al costat d'ella, els besos que han llevat l'alè corresponen als seus contemporanis de les dècades 30, 40 i 50, potser perquè més que no un treball d'actor, són el resultat d'una tècnica i d'uns mètodes, i sobretot del glamour, un fenomen singular i genuïnament americà, que el cine modern no ha continuat. La galeria de besos que varen llevar l'alè es troba en les coordenades d'aquesta època daurada, i enllauades en grans títols en blanc i negre, amb una il·luminació amb àngel i una fotografia de mestres com George Hurrell, A. Bachrach, William Walling jr., Ted Allan, Ruth Harriet, que les feien irrepetibles.

BESOS DE PEL·LÍCULA

Són molts els qui de petits sentíem l'estranya curiositat per una cosa que passava al cine. Ens varen ensenyar que aquella aproximació entre dos rostres, tan comuna i exclusiva dels adults, eren «besos». Però els besos que jo coneixia eren molt diferents als que apareixien a les pel·lícules. Aquells besos es feien a la boca, amb un fragor inusitat i el més fascinant era com una mena de màgia que ens advertia

LO QUE EL VIENTO SE LLEVÓ

del moment precís en què tendria lloc el bes; i també intuïem quines a escenes havien intervingut les tisores de la censura. Aleshores ens posàvem a fer mansballetes, siular i fins i tot riallades davant d'aquell exercici absurd, que a més ens semblava repugnant. També record a determinants grups de persones, que ruboritzades davant d'aquella desvergonya es tapaven els ulls a l'espera que l'escena finalitzàs. Amb els anys, aquella màgia dels cines de barri, es va convertir en una cosa pròpia i personal. Al cine i amb el cine, molts ens hem proferit els primers besos.